

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Vnguentum de Mucilaginibus. .11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

CERATORVM EXAMEN

guentis tractat, & emplastris, & inquit ad nodos
& strumas conferre, & ad abscessus duros, cuius
permistio hæc est.

Recipe foenū græci,
Seminū lini,
Althææ albæ,

} Singul. chelesati. i.

Infundatur unūquodq; horum per se die & nocte, dein
de accipiatur de uniuscuiusq; mucore siue mucilagine
lib. i. & quarta

Lithargyrij, lib. i. 5.

Olei, lib. ij.

Bulliant mucilagine ebullitione una, deinde auferan-
tur ab igne, & postea bulliat oleum cum lithargyrio,
donec coaguletur, & eius color alteretur: deinde
proijciatur supra ipsum mucilagine, una post aliã,
& igne lento coagulentur. S E. Est totum in pödere
differētia. B R A S. Sed neq; magna, Serapio &
ipse eandem ferè habet descriptionem, tractatu septi-
mo, capite. 38. uocatq; cōpositionem hanc unguentum
de mucilaginibus, & ita conficit.

XI

Recipe mucilaginis foenu græci,
Seminis lini,
Althææ,

} Singul. lib. 5.

Decoquantur donec inspissentur, deinde accipiatur li-

E ij

A N T . M V S A E B R A S A .

bram dimidiam merdasengi, idest lithargyrij, & deco-
 quatur cum libra una olei, postea supra ipsum adijciā-
 tur mucilagines, & manu tractetur, donec misceatur,
 & unum fiant. Rasis in septimo ad Almansorem ubi
 de strumis agit, eadem utitur descriptiōe, & Halyabbas
 in. x. practica, nulla est apud hos authores nisi in pon-
 dere differentia, ueruntamen Rasis in libro de iunctu-
 rarum ægri tudinibus, capite. 26. descriptionem quan-
 dam habet diachyli ab hac lōge diuersam, at horum nul-
 lus ceram adijcit, & terebinthinam, quæ tu in com-
 positione tua adijcis. S E. Ita semper confeci,
 B R A S. At præter authorum intentionem confecisti,
 scito autem aliquos esse qui diachylon magnum Mesue
 conficiunt, & cum simpliciter diachylon indicitur, il-
 lud præbent. S E. Isti maxime errant. B R A S.
 Tecum facio, nã adẽ diachylon simpliciter quod album
 uocatur, de quo nunc sermo est, & diachylon magnum
 quod à Mesue refertur, & tertium diachylon cum gum-
 mis quod ab aliquibus ex magno conficitur, & gum-
 mi generibus ab aliquibus ex albo de mucilaginibus &
 gummi generibus. de his uero suo agemus loco. S E.
 Hoc abre non erit, at nunc scire optarem num apud
 antiquos diachylon istud reperiatur. B R A S. Immo
 reperitur & est antiquissima compositio, q̄q̄ in aliquo
 differant, nam Paulus libro primo, capite decimotertio
 diachylonis compositionem refert. S E. Quo nam
 modo conficit Paulus? B R A S. Isto.

CERATORVM EXAMEN

Recipe Spumæ argenti, lib. vi.

Olei æstate, lib. vij. hyeme, lib. ix.

Fœnu græci sextarium dimidium,

Seminis lini sextarium dimidium,

Althææ, lib. iij.

Althæam ac semina coquito in aquæ sextarijs uiginti, donec parum relinquatur, ex ipso libras quatuor admiscens oleo decoques tantisper dum bullæ sedantur, deinde leuissimam argenti spumam inspergens decoque igni clemente usq; dū syncerum reddatur. S E. In rebus ipsis inter Mesuem & Paulum nulla est differentia, sed in ponderibus solum differunt: arbitrariq; si hoc modo conficiatur, ut dicit Paulus, q; eundem prorsus habebit cum nostro colorem. B R A S. immo hoc impossibile est, quia tuum ceram recipit ac terebenthi nam: at eundem prorsus habebit cum diachylo Mesue colorem, si experiri uolueris, immo & eandem contrahi consistentiam. Aetius præterea libro decimoquinto, capite decimoquarto diachylon emplastrum, hoc est ex succis factum refert, q; non multum à prædicto differt: dicit uero neruorū uulnera sine inflammatione cōseruare, sectiones glutinare, iuflammata ulcera, uulneratos musculos absq; alio cataplasmate aut fomento sanare. congruit & podagricis quocunq; tēpore illitū ad uteri inflammationes tam diutinas q̄ recentes pessimum efficacissimum est, rosaceo aut myrriino oleo dilutum caua ulcera implet, citoq; ad cicatricem ducit, utq; summa non dicam, reliquum omne cataplasma aut

E iij

ANT. MVSÆ BRASA.

cuiusq; generis medicamentum ulceribus extra applicatum ijs qui huius copiam habuerint prorsus superuacaneum est, durities etiam mollit ac discutit, si ceteris misceatur quæ ad hos usus idonea fuerint, quod ita preparatur, olei pinguis & recentis æstate quidem lib. vii. s. hyeme uero lib. iij. succi lib. quatuor, oleum cum succo super carbonibus decoquito, & ubi feruet tenuesq; bullas emittere inceperit, spuma argenti iniecta finito, ut placido iugiq; igne simul bulliant, donec succus cum pingui conficiatur, medicamentumq; inquinandi finem fecerit, planumq; & iucundum colorem susceperit, sed nondum rufum attigerit: postea ab igne sublatur uersato ac refrigerato, manibusq; diligenter subigito, & pastillum magnum conficito: deinde usus tempore sumamus medicamenti quidem partes duas, ceræ uero & olei singulorum partem unam uel plures, si res exegerit. uides Aetium ceram addidisse, ut eiusmodi compositio sit tuæ satis propinqua, at quia dicit succos esse accipiendos, & de quibus succis loqueretur non expressit, propterea modum conficiendi succos statim docet, cum ait: succus autem ita paratur: aquæ sextarios uiginti, radicum agrestis maluæ recentium lib. iij. foenu græci, sceminum lini singulorum semisextarium, radices maluæ lotas & contusas aqua madefacito: postridie foenu græcum expurgatum & lotum adijcito, & madefieri finito: perendie semen lini simili modo ablutum: quarto die usq; ad probam crassitiam decoquito, & per collum traiectum ad medicamenti confectionem admittito, ego uero (inquit

CERATORVM EXAMEN

author) duodecim aquæ sextarijs maluæ libras quatuor
 foenu græci & seminum lini, sing. sextarium admisceo.
 S E. Præter ceram et succorum uel mucilaginum edu-
 ctionem cum Mesue diachylo conuenit. B R A S. Idē
 Aetius ex Oribasij monumentis aliud adduxit diachyli
 genus. S E. Quod nam? ne referre pigeat. B R A S.
 Non piget, ita dicit author.

Recipe Spumæ argenti,	}	Singul. lib. ij.
Olei,	}	
Ceræ,		unc. viij.
Fœnu græci,	}	Sing. partes æquales.
Seminum lini,	}	
Radicum althææ,	}	

Decoquito quousq; crassissimus succus reddatur, cuius
 postea transcolati libras duas decoque, ut prædixi-
 mus. S E. Et hoc eadem recipit simplicia cum præ-
 cedente, in rerum ponderibus solū differunt. B R A S.
 Et Galen^{us} in septimo de compositione medicamento-
 rum per genera libro diachyli compositionem refert,
 quam dicit^{ur} inuentum Democratis, qui compositionem
 (ne pondera facile amitterentur) carminibus cecinit.
 Huius authoris carmina audire optarem. B R A S.
 Res est haud modice prolixa. S E. Quid ad nos, quo-
 rum nunc officium est hæc tractare? B R A S. Au-
 dias igitur, ita enim canit Democr^{itis}.

ANT. MVSÆ BRASÆ.

Lithargyri leuissimi chrysitidis
 Libras duas miscens, quatuor axungia
 Valde uetustæ, † & annosæ, atq; crassissimæ,
 Et non olentis, non nigrae, non asperæ: †
 Sic nanq; sumet pharmacum efficaciam.
 Liquatæ diligenter olla axungia,
 Membranulas, salemq; mox sustollito,
 In uas aliud ipsam percolans amplius,
 Adiectoq; oleo, rursus cura ferueat.
 Non omne pones oleum, sed partes duas:
 Tertia manebit in expedito condita,
 Si sit necessum iungere, ne absit longius.
 Vteris omnino per hyemem, cum inditum
 Medicamini crassum oleum longo tempore
 Euaserit, Lithargyrum & feruentibus
 Inspergito, leui igne, & absiduo coquas,
 Spatha mouens, præstiterit quam esse pineam.
 Cum ceperit mediocri coctum tempore,
 Medicamen hoc emplastri spissitudinem,
 Nec non foetorem simili pacto pharmaci,
 Confestim ab igne caccabum deponito,
 Faciens per æstatem pauxillo durius,
 Sed hyeme mollius, non inquinans tamen
 Moueto, adusque quò modice ita refrixerit:
 Sic deinde rursus manibus durioribus,
 Totum subactum ex olla transferri iube.
 Cum poscet usus, iterum ualide molliet.
 Molliq; diligenter pelliculam illinens
 Per magna super accõmodabis splenia.

† Ex antiqs
 ita lagēdū,
 librā autem
 unā, ac unc.
 iij. olei an
 nost crassif
 simi, & nō
 olētis, nō ni
 gri nō aspi

SE.
 pond
 comp
 ptæ s
 tinge
 in qu
 cis. A
 primo
 Quo
 Recip
 Succu
 in aqu
 ciæ tr
 menti
 poste
 rescit
 rursu
 lib. ij
 tam a
 crem
 agitan
 herea

CERATORVM EXAMEN.

SE. Gaudeo me audiuisse cōpositionē ī qua in simpliciu
ponderibus errari non potest. BRAS. Hanc ob cām
compositiones à Galeno probantur, quæ carmine scri=
ptæ sunt, quoniam si in ponderibus error contingat, cō=
tinget etiam in carmine error. Adest & apud Galenū
in quinto κατὰ γένος libro pastillus diachylon. i. ex suc=
cis. Alexāder uero Tralianus aliud diachylō facit libro
primo, capite. 34. propè finē: nam plura miscet. SE.
Quo nam modo conficit? BRAS. Isto.

Recipe Spumæ argenti tritæ. lib. iij.

Olei communis. lib. vij.

Ceræ. lib. i.

Resinæ piceæ. unc. vi.

Succi pulicaris. lib. iij.

Succus uero iste ita fiat, qui psyllij mucilago uocatur,
in aquæ fontis xestas sex, immittantur triti psyllij un=
ciæ tres, & per diem macerentur, postero die cle=
menti igne ad crassitudinem usq; strenue decoquatur,
postea ocysime colato, nā simul atq; gelidum sit, indu=
rescit, atq; sic denuo mittes in cacabū, & ea facito,
rursusq; colato. Esto autem mensura pro re nata
lib. iij. Tu deniq; spumam argenti subtilissime tri=
tam ad manum habeas, cum eo infere cacabo in quo
cremor pulicaris herbæ continetur, & continue
agitando lento igne, donec digitis uscositate non ad=
hereat, neq; uel tantillum eos inquinet elixato,

ANT. MVS AE BRASA.

Sublatoq; ab igne cacabo iniiciatur cum cera resina,
 & ubi non contaminabit digitos, pilæ infundito, ru-
 diadaq; mollificato, pelli inducito, & ubi reposcet
 utere. S E. Hoc est aliud diachyli genus, ab
 illo Mesue. BRAS. Est prorsus aliud, facit &
 mentionem Galenus emplastri διαχλῶν in tertio de
 compositione medicamentorum secundū locos, in secū-
 di capitis calce, & illud inter laxatoria numerat em-
 plastra. Notaq; non esse argenti spumæ miscendas mu-
 cilagines, dum ebullit, sed sinendum ut refrigeretur,
 hoc est ut tepescat.

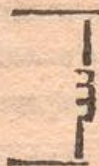
SE NEX.

XII.

Diaquilon magnum suam sedē hic habere iustum est.
 BRAS. Differentia hæc magni & parui in diachy-
 lo apud Mesuen tantum est & recentes: nam antiqui
 unum solum habebant diachylon, at tu magnum refe-
 ras quod paras. S E. Illud paro quod à Mesue ma-
 gnum uocatur, & ita conficitur.

Recipe Lithargyrij mundi unc. xij.

Olei irini,
 Chamæmilini,
 Anethini,

Singul. unc. viij.

Mucilaginis seminū lini,
 Foenu græci,
 Ficum pinguium,

